



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdülhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Berdan ÖZTÜRK

Ağrı Milletvekili

Cemil İvrendi 59 yaşında. 1994 yılından bu yana cezaevinde ve bu süre zarfında 17 farklı cezaevinde kaldı. Hasta tutuklu İvrendi'nin kalp, yüksek tansiyon, yüksek kolesterol ve anal fistül olmak üzere 4 kronik hastalığı mevcut. 2002 yılında tesadüfen kalp yetmezliği hastalığı olduğu teşhis edildi. Aort kalp kapakçığı çürüyen İvrendi, açık kalp ameliyatı oldu. Yapay olan kalp kapakçığından ötürü ilaç kullanmak ve ayda bir tetkik yapılarak ilacın dozunun belirlenmesi gerekir. 2007 yılında sağ kalçasının üst iç kısmında anal fistül denilen rahatsızlık nedeniyle meydana gelen yarası patladı. 2008 tarihine kadar devam eden bu kanamalar nedeniyle ameliyat geçirdi. 2015 ve 2017 yılında anal fistülün nüksetmesi sonucu yeniden ameliyat geçirdi ve 11 gün hastanede kaldı. 18 Mayıs 2018'de fistülün tekrar nüksetmesi ve yaranın enfeksiyon kapması nedeniyle tekrar ameliyat edildi.

İvrendi'yi fazlasıyla zorlayan anal fistül rahatsızlığı ve bu rahatsızlıktan kaynaklanan yarası hala açıktır ve sürekli ağrı-sızıya neden olmaktadır. Bu durum İvrendi'nin hastane koşullarında kan tahlili yapmasını gerektirmektedir. Yanı sıra 18 yıldır kalp hastası olan İvrendi, ayda bir kan pıhtılaşma süresini ölçen testi yaptırmak zorunda çünkü yaşaması bu teste bağlıdır.

Ancak pandemi koşullarından kaynaklı olarak karantina odasında kalma zorunluluğu nedeniyle hastaneye gidemeyen hasta mahpus İvrendi'nin tedavisinin sürekli olarak ertelendiği için sağlığı giderek kötüleşmektedir.

Hasta mahpusların tedavilerinin aksamaması için cezaevi idaresinin kolaylaştırıcı hiçbir uygulamaya yanaşmaması hastalıkların ilerlemesine ve azmasına sebebiyet vermektedir. Hastalıklarından dolayı cezasının ertelenmesi için başvuru yapan İvrendi'nin bu talebinin reddedilmesi tedavi süreçlerinin de ölümcül bir raddeye gelmesine zemin oluşturmaktadır. Sağlık durumu gittikçe kötüleşen İvrendi'nin tedavilerinin yapılabilmesi için acil olarak tahliye edilmesi gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Hasta tutsakların beden ve ruh bütünlüklerinin korunarak tedavi edilmesi, yaşam hakkının korunması Türkiye'nin de taraf olduğu birçok insan hakları sözleşmesi kapsamında koruma altına alınmıştır. Ulusal mevzuat kapsamında ise 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun (CGTİK) Günlük Yaşamdaki Haklar ve Yükümlülükler adlı ikinci bölümünün "Hükümlünün muayene ve tedavi istekleri" başlıklı 71. maddesinde "Hükümlü, beden ve ruh sağlığının korunması, hastalıklarının tanısı için muayene ve tedavi olanaklarından, tıbbî araçlardan yararlanma hakkına sahiptir." diyerek tutuklu ve hükümlülerin beden ve ruh sağlığının korunmasını, tedavi edilmesini bir hak olarak düzenlemiştir. Hasta mahpus Cemil İvrendi'nin yasal ve meşru olan hakkı, kim tarafından ve hangi gerekçeyle engellenmektedir?
2. 24.01.2013 tarihli ve 6411 sayılı "Ceza Muhakemesi Kanunu ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" ile 5275 sayılı Kanunun 16. maddesine eklenen altıncı fıkra hükmü uyarınca "ağır hastalık nedeniyle cezaevinde hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının iyileşinceye kadar geri bırakılacağı" hükmü neden uygulanmıyor? Uygulamanın önündeki engeller nelerdir?
3. 6411 sayılı Kanun ile getirilen "toplum güvenliği bakımından tehlike oluşturmayacağı" kriterine takılan, Adli Tıp Kurumu veya üniversite hastaneleri tarafından maruz kaldığı ağır hastalık veya sakatlık nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyeceği tespit edilen hasta mahpusların savcılıklar önünde bekletilen/reddedilen dosyaları için alınan önlemler nelerdir? İdari işlemlerin hızlıca ve prosedürel uygulamaların ortadan kalkması için reform paketleri kapsamında yasal bir değişiklik öngörülüyor mu? Konuyla ilgili mevzuat değişikliğine dair herhangi bir çalışma mevcut mudur?
4. Covid-19 aşısı takviminde cezaevlerinin ne zaman aşılacağı müphemliğini korumaktadır. Kontrol altına alınamayan ve ikinci dalganın da hızla yayıldığı koşullarda mahpusların sağlık ve yaşam haklarına saygının gereği olarak cezaevlerinde aşılama takvimi planlaması yapıldı mı? Planlama hangi saikler gözetilerek yapıldı? Aşılama ne zaman başlayacak?
5. Hasta tutuklular listesinde yer alan ve tedavi hakkı engellenen isimlerden biri olan Cemil İvrendi'nin tahliyesi için acil olarak bir girişimde bulunmayı düşünüyor musunuz?